

10.005.

909

JAAN KÄRNER

RÄNDUR VILISTAB

KIRJASTUS „SÕNAVARA“ TARTUS

P. 2669/28.

RÄNDUR VILISTAB

JAAN KÄRNER

RÄNDUR VILISTAB

LUULETISI 1926—28

SÕNAVARA MCMXXVIII

RÄNDUR VILISTAB

1928-29

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

30325

H. Laakmann Tartus, 1928.

UNEDE UNI

Soe kevadine öö — musliinikangas,
 mis üle ilma riputatud on,
 ta palistuseks põhjas pilverangast
 a'ab üles hõõguv sakiline äär.
 Pilt silmapiiril: uinuv ešelon
 puid, põõsaid lopsakaid ja nende vahel
 kui haljas hõbe helkiv ojakäär,
 mu ees ent kirju lilleline aas,
 poolringis mida piirab nagu ahel
 pruun tüvestik — lai sügav männilaas.

Mu kired uinuvad, ma ise magan
 kesk õisi kummalisi kaunist und:
 ma täitsa alasti — ürgaegne pagan,
 kui tema ihalen maailma suurt.
 Mul pole kurja, hääd, on ainult sund
 mu meele virguva kui tõusva taime
 mustuhat mulda sirutuvat juurt.
 Ma olen sündimata otsekui,
 ja minu pähe mingist asjast aimet
 veel pole tagund tõelikkuse nui.

Ma magan sulgemata silmadega,
 ei mõtle siiski mõtet lihtsaimat.

Näen asju imelikke, võõraid, ega
tea mõista tuuma nende algelist.
Ma maitsen õnne ainsat ehtsaimat:
taas olla väljas ajalikust elust,
ent siiski keset sajapalgelist
ööd kevadist ja ruumi vaelevat —
vaid olla kuju enda kujutelus
ja mitte tunda keha olevat.

Mu meeled on kui väljaspool mu lihas
end kehastanud ollust valus-maist:
mu südames on kustund viimne iha —
nüüd nagu lind, kes pääsnud püünisest,
ma — ainult silma tabamatu aist.
Näen enda nägu, — sündimatut, puhast
taas nägu, milleni ei küüni sest
maailmast ühtki roima reostavat.
Näen magavat end lillelises luhas
ning ootvat oma elu teostajat.

Ja kummarduvad õied minu üle,
ja roosa kuma ripub kõrgusest:
on nagu vihmaks taeva sügav süle
värvollust tihedat ning lõhnalist,
kooks õhku kiiretava võrgu sest.

Ja märkan selle taga nagu võlu
ma igivana nägu kõhnalist,
näen sirutatud kätt, mis kivikild,
ja laman tema ees kui loom, kes põlus,
ning minu kohal jätkub kiirtepild.

„Sa vaata — lausub vägev hääl — ja sina
näed, mis on hääst ning mis on sõgedast;
sa kuula ja sa kuuled, valvurina
kuis minut sarve hoiatades a'ab.
Saab suuri järvi väikseist jõgedest,
ja kübemetest kerkib kõrge mägi —
su saatust sõnast pisimastki saab.
Ma sulle annan relva tugeva,
su tegemistel olgu nõiavägi:
vaid kannatusist katsu lugeda!“

Lööb valgeks öö fantastiline valu,
helk taeva roosa — helesiniseks.
Niit aurab kastest, ärkab männipalu:
lind algatamas viise mahedaid,
kui hõbekellu okstel tiniseks.
Mind valdab erutus: see pehme tuule
hõng hõõgutab mu palgeid jahedaid,
kui uima hoovab asjast tuhandest,

ja nagu tuleks kustki keegi, kuulen
ma verelööke võõrast südamest.

Mu ette ilmub kuju neitsi noore :
ta kasvab maast kui lille asemel,
ta murrab nägemata õhkja koore,
mis keelab olematut nägemast.
Ta korjab kastet igalt esemelt
kuldkarikasse, mille külgi ehib
kaksteist üksteise järgi vägilast.
Ja näen, teeb imet neitsi rinnakupp :
puu, põõsas metsas minutiga lehib,
ning aasal silmsi puhkeb õienupp.

Neid kasteveega täidab peekri kullast
ja mulle ulatab, et jooksin sest :
„Sa põrmust sündinud ja saadud mullast —
ma annan juua jooki taevalist.
Taas väsib inimene jooksmisest
maailmas, eal ei leia õnne varast,
neab kiristades elu vaevalist.
Kuid see, kes taga nõuab Jumalat,
loeb taeva tähtedest, kuu-, päevatarast,
see maitseb rõõmu kaunist, kumavat.

Joo peekrist sest ja ärka uueks eluks —
ma taeva tahtele su alistan.

Kuuskümmend aastat kestab oleskelu
sul enne kurb, kui saad sa nägijaks —
su kannatus kuid olgu talisman!“

Ning võtsin karika ja jõin sest sõõmu,
ja sai mu silmadelle nähtavaks
mu maise olemise elav tuum,
mu meeled kehastusid taas ja rõõmu
tõi suure südamesse veri kuum.

Ö südasuvine, öö pime, lõhnav, tiiras.
 Mets sügav — rägastik. Ei ühtki rada, teed.
 Kui paljad kehad tüve ümber orhideed
 ja liiliad, maas aga lapsemeelne, siiras
 ja puhas meelespea, et jalg ei julge astu.
 Reaalne pole see, vaid irreaalne maa,
 ja nagu unenäos lumm loodus meelte vastu:
 ma kõnnin kiiresti, kuid edasi ei saa.
 Mind kõikjalt õied haaravad kui niisked huuled:
 ma 'i suuda pöörduda, ei tõuse häält mu suule.
 Näib, nagu vahel tangide mu pää ning selg,
 ja ihu väriseb, ja südant valdab pelg.

Ent vaata: pimedast mu poole naine kaunis,
 mu kõrval seisatub ning haarab minu käe,
 ja valab puudutus ta verre imeväe
 ning annab näole naeru vallatava fauni.
 Mu meeled puhkevad kui orhideed ta kiimast,
 kui punaliilia mu ihu sütib öös:
 ta üsk on magusam ning kangem mandlipiimast,
 kui mürgipudel ahvatab mu suud ta vöö.
 On nisuküps ta rinna varjamatu vara,
 puus nagu liuglev luik, just ümber võtta paras.
 Kui ematiigri karjatus ta huulte lõhk,
 ta hingus kõrvetab — täis kuuma kirge õhk.

Me kehad painutab ja murrab tormi pööris —
kas on see unes vaid või ilmsi, ei ma tea.
Viib tolmukübemena kaasa eluea
ses ainsas minutis maa teljel tiirlev hööris,
seob igavik me veres lüli külge lüli.
Aeg lendab kiiresti kui looklev meteor.
On huumus janune su kaunis naisesüli,
kaks talle mänglevat su nisapaar, see noor.
Sa oled emahunt, sus iga kiud on meelas:
miks keelad minule, miks sinule ma keelan!
Kui küpseid viinamarju minu ihu nõust
su himu puserdab, oo naine tõmmust tõust!

Kui jälle tõuseme, öö koldset helki valab:
see valgus värisev ei ole kuma kuust,
see ripub pilvedest, see kiirgab maast ja puust,
see õhus, lilledes ja loomas igas palab.
See sisemine tuli ilma varjatuma,
kesksuve-õise aja kaunis kiirgusilm —
mu enda olemise kauge vastukuma,
mu Looja silma kaudu seletatud ilm.
See kiirgus kustutab piirjooned esemete,
see tulvab ümbruse kui laine ulguvete,
see meeled hajutab ja uimaseks teeb pää,
ent uim see ülendav ja imeliselt hää.

Taas astun edasi, kuid edasi ei jõua:
mu käiku kütkestab kui mingi salavõim.
Õõ kiirgab endiselt, õõ — kuldne nisupõim,
ent naine minu käel — see ahvatab, see nõuab,
see suudlust januneb, et hingamise matab:
ta huuled himurad kui lõhkend mullakamp.
Ja muld kui põletab. Puu teise ümber atab,
lill lihameelne lõhnab imalalt kui ramp.
See pähe lööb kui mürk — mu keha kõigub, vajub,
taas naise põletavais süleluisis hajub.
Ning meie ümber põimivad end orhideed
kui juuksed vaigused, kui endelised feed.

Siis liigun edasi — siis jälle minna suudan,
rõõm tulvil südames ja kaunis sõna suus.
Käib naine minu eel, ja kuum on tema puus.
Ta põleb endiselt. Ta peatub, käiku muudab,
end ümber pöörmata, mind painutab kui luga,
veab kuklale mu suu ja kutsub kiusavalt.
Ning äkki — minu selga pistetakse nuga.
Ma 'i suuda pöörduda, ent tajun hämaralt
aokuma punases, õudkaunis õhetuses,
et tabanud mind on abnormses süleluises
mees võigas, irvitav, kui mingi minotaur.
Verd haavast niriseb, külm pähe tõuseb aur.

Ja edasi mind naine talutab ning kisub
ja häälel heldival mu vastu kõnet teeb:
„On keha naiselik kui kallim pärlikee,
ta ihu varjatud — küps koldne suvinisu.
Kui kauged viinamäed ta puusad õitsvad noored,
üsk — roosa karikas, kus käärib kuldne vein.
Ta juuksed lõhnavad kui segu mee ja koore,
kui kangeim mürr ta valmil viinamäel on hein.
Kaks turteltuvikest ta imetavad nisad
ja huuled punased — ta vere kuuma kisa,
et tuleks, kellele on küpsend viljavoos,
et tuleks varistaks ja maitseks üheskoos.“

Ning jälle ilmub kuju härja pääga mehe,
ja kuna sosistades jätkab naise keel,
ei kuhugi ma suuda põgeneda teelt —
mu inimsüdamesse tungib nuga ehe.
Ning edasi mind veab ja kõneleb mu naine,
ja järjest iharamaks muutub sosin hull:
„Me elu üürike, ta veereb nagu laine.
Surm kõikjal varitseb kui saaki kanakull.
Mu peeker põhjatu: ei lõpe neste sellest.
Pean millest hoolima? Või hoiduma pean kellest?
On palju meres vett, ja tolmas maantee kruus —
saab naise manu mees, kel naisest maik on suus.“

Ning kolmas kord mu ihhu torgatakse teras,
siis kadunud on kõik: öö, naine, võõras mees.
Ma laman üksinda mu oma vere sees,
ja tõuseb punasena päike, hiigelkera
see, kohal rohetava metsa, niidu, välja.
On maastik muutunud: ees kõrge raudteetamm.
Mu'st mööda venivad kui sümbolina nälja
teel salgad töölisi: on kulund kätest ramm
neil raskes orjuses, ent leib taas higistada.
Sääl taamal huugab linn: jooks, vabrik, sepapada.
Näe, päikse all just korstna mustendav kontuur,
mis eemalt viirastub kui phallus kolesuur.

Mind haarab nagu ürgne sügavus: mu keha
 öö õudne masendab kui kitsas surnukirst,
 pääd litsub pilvekaas. Ei näe ma valgust eha,
 ei kuu, ei tähegi, ja nagu habras hirs
 mu teadvus võimetuna siia-sinna kõigub.
 Kust tulen ma? Kus viibin? Kuhu lähen? Miks?
 Kas ise otstarb ma? Või kelle vahendiks?
 Ent vastuseks vaid tuuli tuhiseb ning hõigub.
 On paremal ning pahemal kui lahti haud.
 Õud valdab südame ja suleb silmalau.

Ning siis vast taipan ma, et vean kui veskikivi
 keerdrepi astmeid üles tornis tumedas.
 Mu ees ning taga vaime kummaline rivi —
 kas koolnuid, elusaid, ei näe ma pimedas.
 Tee vahel võlvide on konarlik ja ahas,
 kui nõeltest torkivatest ehitatud müür.
 Mu koorem raske nii, et kasvab selga küür,
 et astun — komistan ja tuigun, kukun maha,
 et edasi ei saa kui oleks jalus pakk.
 Ei tea ma midagi, kas on see lõpp või hakk.

Ma väsin kaksamast, kuid äkki ihu tabab
 löök piitsa valusa kui vali käsk ning sund.

Ja jällegi mu käsi koorma järgi rabab,
ja jälle tammun ma, ning hundab öine kund.
Ei näe ma midagi, vaid nagu unes tajun,
et naerda itsitab, kel käes on kupja roosk.
Nii õudselt naerab ta, kui kukuks müürid koost
ja mataks alla mind: ma nagu kaon ja hajun.
Ei kao ma siiski veel, sest selgesti ju tean,
et olen olemas, et lauldes kivi vean:

Käin kui Simson Kaadsa veskis —
see mu, osatuma, pund.
Õõ ja mina — isekeskis
jahvatame unest und.

Väljas tuuled tuuli viivad.
Kuski naksub uksepiit.
Oleksid mul linnu tiivad —
ära lendaksin ma siit.

Aga müürid õudsed hahad
mõlemal ja ülal, all.
Koorem raske kisub maha,
vaimud valvel ligidal.

Dean ma käima koolnu kuues,
mure mähkides mu pääd —
aja suve õitsvat tuues
loobumusest looma hääd.

Dole rõõmu minul mingit :
teistele jääb kõik see hüüs,
mille pärast ära kingin
oma keha kauni rüü.

Käin kui Simson Kaadsa veskis —
see mu, osatuma, pund.
Õõ ja mina — isekeskis
jahvatame unest und.

Nii lauldes pingutan, et tõusta trepiastet,
ja näib, kui allapoole astuks minu samm.
Taas isub toitu suu ning janub keel mu kastet,
ent vastuseks vaid löök, mis surmast kibedam.
Nüüd jõuan edasi, kuid kooldub minu kuju,
mu puusast lõpeb ramm, mu süda nõrkeb ning
kui raudne koomale mu ümber tõmbub ring.
Ja kellelgi mu kõrval naerda jälle tuju —
või tuuled väljas need, mis raputavad puid ?
Kui kaua kestab nii : kas aastaid, päevi, kuid ?

Ma kaotan sõgedana mõiste ruumi, aja
ning õudses üksinduses vaim mu hullub kui —
ja äkki mulle näib, et olen ennustaja,
kes sõnu prohvetlikke hüüab avasui:
„Maa lapsed patused, te pöörge ümber enne,
kui tabab teid Jehoova kange viha nool.
Surm hirmus varitseb te hinge igal pool.
Tõusmata päikeses on kurja otsa enne,
kuukilbil kustunud kui kirjutatud: Kes
tuult külvab vaenulist, see hukkub tormides.“

Ent võigas naer mu sõnu ähvardavaid segab —
ning äkki tornis ses kui muutuks valgemaks.
Ja siis ma seletan, et peksab piitsadega
mu keha nõrkevat irvhammast veidrat kaks:
too naine ennistine õitsvast lille metsast
ja teda kaisutelles kabjakandja faun.
Mu viha lõhkeb sest kui tules hernekaun.
Ma haaran müüridest ja — kõik see ongi otsas:
torn, painav pimedus, julm naine, nõialiit.
Taas laman lagedal ning kuulen lauluviit:

Armastus maailma algus,
taeva Looja loomisind:
tema vaimust saanud valgus,
temast osa loom ja lind.

Jälle kevad tulnud kena,
nurmel tärkab oras noor.
Kõnnid kõikjal isusena,
imeb päikest iga poor.

Lõunast põhja kannab kured
vahavalge pilve kulg.
Dõgenevad pakku mured,
süda kerge nagu sulg.

Iga tee nüüd lillejada,
õhk kui kilgendav juveel.
Aeg on tulnud armastada:
nagu pungast puhkeb meel.

Käed sest heitkem ümber piha —
hää kui mesi metsa tuul.
Looja tahtel saanud liha:
janub suudlust üsk ja ihu.

Ma laman kõrgel mäel kesk lilli värvilisi:
 kui mõõgad liiliad, kui neitsid orhideed,
 mis ülal hoiavad mu liikmeid närvilisi,
 et jalg ei puutu maad, ei tald mu karmi teed,
 kust tulin kunagi — vist ammu, õige ammu.
 Ja all on kaugel maa: ilm õitsev imelik.
 Kui lõõbuks silme ees mul lahku pimedik,
 ma näen, kuis inimene teiste keskel sammub,
 kuis kestab rühkimine, rutang, võidujooks.
 Ja mulle sosistab kui Saatan veidraid sõnu:
 „Aeg kätte jõudnud on, et elu tõe kord tooks
 su ette Nägija — sest joobu, tunne mõnu!“

Ja näen ma: avanevad väravad paleede,
 kust sisse veereb autosid ronkmusti reas;
 neid ilmub igalt poolt ja tuleb kõigil teedel,
 neist — neitseid, härrasid ja daame igas eas.
 Siin kaupmees, pangamees, ja muidu logeleja,
 ja börsi spekulant, ja kõrtsmik nagu aam,
 minister prouaga ja „suure ilma“ daam.
 On kõikidelle lahti ukсед valitseja
 ning valmis kõikidelle kallis piduroog.
 Menüü: sea tagupool, ja oina reis, ja tordid,
 lind, mida tunneb õhk, ja kala, mida voog,
 puuvili võõramaa ja veini kallid sordid.

Ning algab sööma-aeg: üksteise võidu daamid
ja härrad õgivad, et täita pugu täis.
Kikkhabe rasvane just valgustatud raamis,
noad-kahvlid liiguvad, ja määrdund frakikäis,
juveelid säravad, ja maoni väljalõige —
see eemalt viirastub kui saatanlik grotesk.
Ent vaata: joobununa juba otsib lesk,
kus lihatseda koht, ja üle saali kõige
teeb ringe himuraid maahärra kulmukaar.
Siin kobab pangamees just üsast neitsit võõrast,
sää! küsib diplomaat, kus asub pissuaar.
Naist naabri spekulant a'ab taga, ähkiv jõõras.

Ja algab orgia, et tahan pöördä palet,
kuid miski hoiab veel, et vaatan edasi.
Mu pilku kütkestab mees punapäine sale,
kes ennist kõneles, et „kõlblus sedasi
on hädaohus maal, et hirmu pääle ajab“.
Nüüd vaata: juustes tal on tütarlapse kamm,
ta nägu higine ja taaruv tema samm —
kui järgi raske töö ta värsket õhku vajab.
Ta astub rõdule, kust näha linna pool,
ja — alla oksendab, just vastu õitsvat muru.
Ning Saatan mulle taas: „Eks sulle paras kool!
On müüdav-ostetav maailmas kõik kui turus“.

Ja näen ma hurtsikus, mis lagunend ja lāngus,
õudhāmar, kopitand, kui argu prussakaid
suud söõgi järgi sirutavat lapsi — kāngus,
poolhaigeid, kahvatuid ja määrdund jāssakaid.
Ehk varahommikust küll töötab nende isa
ja lisa võtab ööst, ei majast lahku nālg.
Kāib puudus järele, kus vaese jalajālg,
kõik hādad koguvad, kus õnnetuma kisa.
Taas koju tuleb mees: ei oota kaetud laud.
Silk, leib ja vesi vaid, mis kustutab ta isu.
Ning Saatan sosistab: „Neid kõiki tapab taud,
neid kõiki niidab surm kui üleliigset risu“.

Ja näen ma: kohtusaal mu riigi vappidega
ja taga kõrge laua kohtunikke kuus
kui buddha jumalaid, kuid silmalappidega:
on kaalul paragrahv ja insurgent see uus,
kes palgakõrgendust ja puhast õhku — palus,
kes selleks õhutas ka teisi vabrikus.
Ta mõistus rabeleb kui loom, kes padrikus,
kui talle õeldakse, et seaduslikku alust
tal pole nõudmiseks ning ees on — sunnitöö.
„Kaks karmi püssimeest, ja käeski — õigus, tõde,“
mind Saatan osatab: „On selline miljöö,
et ihkab vabrikant just mässumehe õde“.

Taas näen ma: näljasena katuskambris lamab
noor süütu näoga mees, käed risti öla all.
Ta aastaid mõtelnud on mõtet üht ning sama
ja kõnes seletand ning kirjas kõlavalt:
kuis vaesust kaotada, et kaoksid ilmast hädad,
hääks muutuks inimen ja sigiks kõikjal küll.
Ilm vastas põlastavalt ainsa sõna: lüll!
ning siin ta nüüd: luu, nahk ja — tiisikuse mäda.
„Ta tapab enese“, ju irvil Kurja lõust,
„ja siis on saabunud, mis inimkeeli: ilus.
Ent küllalt sullegi: sa jõid mu tarkusnõust
liig palju korruga — vast hakkab äkki vilu“.

Suur viha lõkkele mu hinges lööbub sellest.
Ma liikmeid sirutan, et minna alla siit,
ja appi astuda kui vend mu vendadelle
ning õdedelle säääl ja teha tuliriit,
et põletada neid, kes teevad ülekohut.
Ent raskus milline mind maha kisub, kühm?
Mu vere tarretab mis võõras, veider hühm?
Miks siin ma olengi? Mis tabanud mind ohud?
Dääd haarab käsi mu, ja vaata: hall mu juus.
Ma vajun tagasi kui kooljas lilledesse,
ja iga lill kui mõõk käib läbi lihast, luust.
Veel valus appihüüd, siis surm saab südamesse.

1926.

JANUSTE HUULTEGA

(Majori — Sigulda 1927)

PÕGENEMINE

Ärkasin siiski ööst sellestki õelast,
Aga mu ahastus kandis mind kuhu?
Koguneb sülge ja sappi taas suhu,
satun kui hommiku tuulisest sõelast
pääga nii raskega suurlinna särra,
tänava tundmatu tungi ja kärra,
mida kesk müüride sarkofaagi
mürgise auruna verre tilgub.
Enam ma edasi minna ei saagi:
linn on ju jalul ja meri ei maga.
Punase maskina päike ilgub
kivisöesuitsenud katuste taga.

Vahivad akendest virilad lõustad:
öö on neid masendand, noori ning vanu.
Huulil ent endine mõistmatu janu,
üksteise võidu taas taotlevad tõusta
tänaval, turul, ja börsil ja äris.
(Inimesnime kuid keegi kas päris
kunagi hinna eest kukru kulla?)
Vilistab vabrik ja huilgab vedur:
ikka on rutata — minna ja tulla
kellelgi kustki ja kuhugi, nagu

nõuavad seadused rahva edu.
Ainus eimidagi minu vaid jagu.

Närvid mu põlevad tühjusest suurest —
tuln ju kodumaa kohviku klatsist,
tudinud male ja valede matšist,
preilidest kauneist, kes Grishani juures
tarkust studeerivad: tõde on viinas,
seltskonnadaamide „kõlblisest piinast“,
mida nad minu eest tundsid üha
valusalt nõnda kui — endi häda.
Ah, minu daamid, kas teile veel püha
miski, mis väljaspool kõhtu ja sugu!
Kainelt ja karskelt et möödub nädal,
olete kuulnud sest kummalist lugu?

Tulin ma ära, kuid tundmatu kide —
rahatuse endine verre end imeb:
kordan kui kartuses kellegi nime,
meeltele asjata otsides pidet.
Võõras on elu, mis kannab kui laine
uulitsast teise mind — hinge ja ainet,
kaht nagu olendit, kelle vahel
pole ju kübetki ammu ühist.
Veereb mu'st autode, trammide ahel
mööda kui kummitis, õudne ja imal,

millele keerlevast päeva lühist
venib kui verevat sarlakilima.

Milleks ma tusklema siagi tulin :
siingi saab hommikust õhtu ja uni,
rühib ja rüseleb inimen, kuni
maha jääb kodu ja Daugava vulin!
Äeg ikka surmaga sünnitusrase :
muru ja mulla all kõigile ase.
Ah, aga kaugusest veetles viiul,
õhus sümfoonia meeldiv mängis!
Kaks minus algust nii alati riius,
täna ent silmis see viirastus juba.
Äkki end haigena leian sängis,
kardiozolist veel lõhnab mu tuba.

RAHUTUS

Päikese laikusid langeb mu põrandalle,
silub kui pilvede juukseid ta tuline kamm.
Millest see võpatus, millest see kärsitu värin
südame ümber, kui akna all helistab tramm,
hobune kabjaga põrutab uulitsalle?
Õnne kas ootan või õnnetust, eneselt pärin,
varjuna hiilib kas ringi mu saatuse samm?
Lugedes minuteid vastuseks küüsi vaid närin.

Pingutan silmad kui astjad ma valgusesse:
ole eks tuttav see kübara lillakas siid,
kunagi nähtud see sarnade värvitud sära!
Aga kui võrratu veider too punases hiid!
Samas ent mõtted taas tiirlevad algusesse:
põgenen miski eest, olen kas enesest ära,
üha et kestab see hukatust ennustav riid?
Rõõmu miks hülgasin otsekui kõlbmatu pära?

Just nagu pajatseid maalitud irvitama
seintele kaupluste plakateid kirevas reas.
Majusse-koopaisse juhivad avatud ukсед —
siblivad inimessipelgad eluta asjade seas.
Tundide kaupa nii vaadeldes üht ja sama
kuuled kui vasarat enese südametukset,
ning kui sa vajuksid kummuli õitsevas eas,
segaks vaid äri su valus agoonia-lukse.

ÕHTU RIIAS

Jazz-bandi tuikav trumm ja trammikella kõla.
Park lõhnab imalalt ja uimavalt violast.
Ent kustki tuulehoog toob mere hõngu soolast
ja langeb kolksatades vastu paati mõla.

Siinsamas vallikraav : näen tõusvat neitsit paadist
kui õrna nägemust siidpehmest varjuvallast,
ja kõndides ta järgi piki kraavikallast
lööb hinge mälestus kui vool elektritraadist.

See oli kunagi, jäi unenäona maha —
ja naudin alistuses neitsi jalust, säärast,
mis joontes üllatavat, liikumises väärist.
Mul pole vabrikuid, ei maju ega raha.

Jazz-bandi tuikav trumm ja trammikella helin
mind, neurasteenikut, teeb närviliseks pisut.
Kuid kustub kummaliselt söömatagi isu,
kui, naine tundmatu, sind vaatlen nagu veli.

KOHTAMINE

Õhtutaevast tilkus lillat:
illat puile, akendelle.
Kohtasid kui sõsar velle
kohe pargi punast villat.

Oli see ka viivuks ainult,
aga võtsid käe mu kätte —
helises taas laululätte
sooni kuivand luulevainult.

Oodand päeva, oodand teise,
tasus õnn mu suure mure:
inimen, ei veel sa sure,
tabad taeval tuuleveise.

Tuuleveise, lüpsva lillat
eha poegind pilve nisast, —
kajastub su hinge kisast
uusi vorme hiigla killad.

Muutub maailm, muutud ise,
tolm ja kübe tolmu keskel,
küllastab sind, alles leske,
tunne taeva puutumise.

Viimne valu kustub ära,
haarab tema kätt kui käsi,
mõtted minetab su säsi.
Öö — vaid laul ja helge sära.

RANNAL

Meri magab oma lindudega
hämaruse sametise vaiba all.
Tuul on vaikinud ja taeva taha
põgenenud pilve lumivalge vall.
Minu rahu nüüd ei keegi sega :
mina hingam ühes põõsastega
vaikust imelist ja kosutavat ööd.
Olen jätnud oma mured maha
lainetesse, päikesesse mõtted pahad,
sidund niude ümber suure lepituse vöö,
tulnud jälle värskena kui Looja kätetöö
maitsma välja kordumatut viivu seda,
endas unelema inimesest, keda
veetleb samuti kui mindki vaikus see.

Upub puude haljusesse rannalt tee.
Dajud kõnelevad armsa sosinana,
mille sekka mööduvate häälte suminat
tilgub pimedast kui broomi kihinaga.
Tunnen ajus kajastuvat kauget kuminat,
nagu muinasjutu võõramaise, vana
lapsemeelset, lohutavat sana :
veretukset sooja südamesse taas.

Kuski, tean, nüüd inimene magab,
kes see unedes mu õnne jagab,
kuigi seda antud ainult väike raas.
Aga palju pole mulle vaja —
selleks olengi ju luuletaja,
kelle juured kinni Eesti kodumaas.

LIIVAS LAMADES

Taas pehmet sõmerat ma hoian oma pihus
ja pikka variseda lasen sõrmi vahelt.
Verd tunnen käärivat kui värsket pärimi ihus
ja kuuma paitusena kerget briisi lahelt.

Näen päikses pruunistunud rannal inimkehi
kui viljavihkusid, mis küpsed, läbisegi:
rõõm elust olevast seob naisi, lapsi, mehi,
naer nisuteradena langeb liivalegi.

Kui kuldset seemneiva seda nopin üles
ja poetan jällegi — mäng kestab kannidega.
Nii Looja kunagi võis hoida ilmu süles
ja õhku pillata, meel rahul enesega.

Eks mäng ju olegi kõik meie maine asi:
me tujud värvivad ta kauniks või ka halvaks.
Ja möödub meie aeg, saab otsa elu kasin —
kui küpsed õuna laps, nii surm me põske salvab.

Ent kaunis siiski on see kaduv oleskelu,
päev veereb tänane kui pilt kaleidoskoobis:
veab piki rannavööd see õndsat unistelu,
vett rütmis raugematus üles-alla loobib.

Ma mängin liivaga, ning mängib teisi kõrval,
ja päike põletab kui preester ohvri-annust:
jäab järgi ihule sest jälgi tõmmu tõrva
ning nõrgub verre mu kui kallist veini kannust.

Ma joobun ülevast sest ranniku motiivist
ja tunnen sõpradeks taas kõiki inimesi.
Mu süda avaneb kui vangikamber riivist:
lööb sisse haljas puu ja sinav taevas, vesi.

VIDEVIKU MEELEOLU

Möödund mure ahistavad varjud heituvad mu pähe :
kõiki maisi viletsusi manab esile neuroos.
Kajastub see hiilgav rannaelu nagu mäng ja poos,
mille varjul hinge abitusest räägib pisim nähe.

Tulin päeval randa siia, üsna haiglane ja väsind :
mõjus vesi, tuul ja päike, naer mu hinge nagu broom,
aga päikse loojanguga tõuseb jälle võõras käsi
minu järgi, nii et pagen nagu karja hulka loom.

Pagen seltsi inimeste — kas nad mõistavad mu muret ?
Ei, on ainult pettemäng see kiirgav tuledes salong.
Üksinda jääb hingeline, kui ju päevavalgus sureb.
Vaid et peletada hirmu, kutsub pidulik meid gong.

Paistab meeletus see läbi — igal näol on võigas irve,
tantsurütmis tormitsevas käärib mingi õudne lümf.
Vajub alla üle ranna eha veretav kui kirves —
kes see haarab pihta sinu, neidis kummaline, nümf ?

Ja end jälle ahastamas leian oma kambri kurus :
surnuks löi mind rõõmuõlise suvepäeva selle tääk.
Nii mu hing on igal õhtul nagu klaasi põhjas jääk
ja mu keha seni sureb, kuni teda katab muru.

KLINKLAU KOHVIKUS

Kes see käib mu ümber ringi,
nagu ämblik võrku veab?

Kuulatab mu kõrv ja hingki,
kuidas nukrus nooti seab,
viulil kuis väitma harjub
mure madalalt ja siis
nagu unes äkki karjub
kadund noorusest see viis,
ammu tuttav, ammu armas,
aga jälle õudselt uus,
närvikoes et katkeb narmas,
poolelt sõna sureb suus.
Kes see käib mu ümber ringi,
kuulatab et kõrv ja hingki?

Särab naerust seinapeegel,
jutusumin täidab toa.
Mehe pää kui läikiv keegel
heitub alla suitsujoa,
mida nägus neitsi puhub
kelmist südamest ja suust.
Mõtleb mees vist: minna kuhu
vallandama seda juust,

seda vööd ja särki valget —
armumängul kui finaal!
Oh, need tülpind, tüdind palged,
tundeelu — tolmund maal.
Kõik on sama siin kui säälg,
mulla all ja pilve päälgi.

Aga kestab nälg ning janu :
tordi-, koogi-, lihamäed,
kipub noormees naise manu,
põlve ümber põimib käed
laua all, et näeks ei teised, —
naerab naine nii et küll ;
õgivad kui aasal veised
(aga toit kas klorofüll ?)
silmad samuti kui huuled —
lääge õhk ja imal ruum.
Oh, mis kõnet kõikjal kuuled :
himu iga asja tuum !
Üha kestab nälg ning janu :
kipub noormees naise manu.

Kes see käib mu ümber ringi,
nagu ämblik võrku veab ?
Tõusen, tasa haaran lingi —
aiman : ära jooksmata peab

sellest seltsist ääre mere,
lainetesse heitma end,
vesi viiks et viha verest,
valu võtaks tormilend,
päike puhtaks paistaks keha,
hinge — haljus, sina suur,
pehmet rohtu puistaks eha
lõikuskuise kaunis kuur
ja ma ise läheks ära
nagu kergelt kustuv sära.

Tasa haaran ukselingi —
aga äkki heli hell
kostab läbi suitsu, mingi:
viiul, tšello, hõbekell.
Ja kui vaikind viisi selle
tuttav igatsev akord,
rauga mask saab laudadelle,
kõneleb: „Üksainus kord
olen nutnud oma elus,
nutnud kaua, kibedalt —
nagu laps, kes kaotand lelu,
kodutee ta jalge alt,
ja see sündis siis, kui äkki,
hoides süles neitsit-näkki,

taipasin, et külm mu käsi,
külm mu süda, külm mu suu,
et mu's arm ja noorus väsind,
et mul käes on talvekuu.“
Vaikis mask, ja söödi, joodi,
jutustati, naerdi, ning
aknast tuul tõi lõhna joodi,
meresoola — suitsuving.
Uusi vööraid ilmus ustest,
auras tasses šokolaad,
ja, kui selgund ilmutustes,
rõõm mu hinges leidis maad:
tasandas mu, teiste vahe
vaade noore silma kahe.

LAHKUMINE MAJORIST

Hüvasti, Majoril!

Kes see teab, kas ma tulen veel kunagi siia —
suvipäiksesse rannale teispoole Riia,
suvituulesse hullama lapsena, kuna
siidse niidiga ripub meil homme ja tuna.
Unenägu on elu, ja komet ja mäng,
alla mäge käib kiiresti aastate läng.

Hüvasti, Majori!

Tasakaalu su liivas ma leidsin ja liia
mure minetin — kerge end koju nüüd viia.
Päevad peksid üksteist nagu piljardimunad,
ööde unetus maksis mu hinge eest luna:
kodus jälle on valmis mul uni ja säng —
kodu kitsuses ikka ju pigistab käng.

Hüvasti, Majori!

Vajub päike nii kaunisti Lielupe taha,
olles värvinud pruuniks mu puusade naha.
Viimast korda ma vaatlen, kuis liuglevad paadid,
purjed paisunud tuulest ja pardal najaadid:
verev vagu neist vette kui suudluste lõõsk.
Männimetsade hingus on piimana rõõsk.

Hüvasti, Majori!

Maru laineisse litsub pea terasest saha:
palju ülevaid tunde jääb maitsmata maha.
Juba huugavad Riia poolt tulbad ja traadid,
kõnet teist mulle pikkuse-, laiusekraadid.
Aga sahiseb kõrkjas ja vesi mu eel:
sellest õhtust veel kaua su uneleb meel.

SIGULDA VAREMEIL

Mu minevik on varemeis, ja varemed mu silmis:
kaks korda südant purustand, taas kolmat
korda arm

toob ette õnnest viirastust just nagu kinofilmis:
on silmapilgul vallutand mind looduslik see šarm.

Kui unes kõnnin kõrgel mäel, pääs magus uim, ja vahin,
kuis orus lookleb Gauja lint kui sulahõbe hall.
Puud hiiglased mu ümber kõik ja okstes harras kahin —
käin kahekordse kaare all kui templi võlvi all.

Ja peavad kõnet sajandid: nii palju jutustada
on igal mullalapil siin, et kinni jääb mu hing.
Uut uue järgi üllatust ma avastan ja rada
mäest alla veab kui muinasjutt, kui kuldne nõialing.

Ei väsi silmad vaatamast, ei ärka meel ekstaasist:
on kummaline meistritöö, mis teinud Looja sest
veest, haljusest, ja mullast siin ja taeva sinigaasist —
oo, lubaks kauemini vaid ta olla inimest!

Liig palju ilu ilmas on ja üüriken me iga:
päev päeva perra tilgub meilt kui pärnalt õiemett.
Dea katkeb hinge habras niit, kui ihus lünk ja viga —
vast ajaraamatusse vaid jääb mõnest siluett.

Sigulda lossi varemels ma seisan vaikimises
ja vaatlen, kuidas Gauja-jõe all lookleb hõbepael,
ja tahaks ikka seista nii ses säras imelises:
nüüd tean, et armastan sind, Maa, sind, Päike taevalael.

ÖÖ SALALIK

Täis sinist hämarust on taevas, maa,
ja seda tilgub igast asjast nii,
et puude vahel leian vaevaga
ma rada, mis mind Gauja orgu viib.

Kui hiiglased mu ümber tamm, ja saar,
pärn, vaher, jalakas, ja kask ja toom,
ees kuristikust nagu hõbekaar
jõe eha helenduses helgib joom.

Ent üle veegi sina valdavaks
saab varsti kummaline, sügav ning,
kui sirutuks üksteise poole kaks
kätt, kaldalt kaldale lööb kokku ring.

Kui pidet otsides mu jalg ja silm
öös salalikus äkki seisma jääb:
on pühalik ja vaikne kogu ilm,
ma nagu värisen ja mul on hää.

Mind kisub alla tume sügavik:
ma kardan astuda, kuid veetlus suur
jääb siiski eele nagu igavik —
öö selles eostub imelille juur.

KODUSES MAASTIKUS

TRAAGILINE ÖÖ

See sügispäike kõrvetas, et pani veegi keema:
kui lennult lastud lind päev täna suri lämmastav,
nüüd nagu hiigelkilpkonn lõunakaarest hämmastav
a'ab üles piksepilv — mu luuletuse selle teem ja
maa patuse ning roojastatu igavene kari.

Veel õhtukuma veretab kui kobarates mari,
ent vahelt punetavi puude kuulen kõminat:
kui maokas elajas, kes kurgu põhjast jõminat
a'ab vastikut, maa üle langeb pimeduse vari;
pilv ähvardavalt ligineb ja neelab eha verist.

Õhk raske nii kui kütaks keegi nägematut kerist,
ent tuulehurdad jooksevad ju jooksu marukat.
Näen ilmatut ma lagipunkti tõusvat varrukut,
kust alla puistab üha miskit sügisest ning merist,
ja selles järjest prahvatab ning sütib sinkjas väävel.

Kui tuleks kiskjas Ilmutuse raamatu ja röövel,
nii linnupoeg ning inimengi pageb värinal.
Ju välgud sähvivad kui põleks laotus särinal
ja metsist lisaks väsimata laaste lõikaks hõövel.
Tuld sülgab elukas, kes laskund maoli üle ilma.

On pime nii kui lapsekoda suleks veel su silma,
kui poleks olemas taas muud kui ürgne sügavus.
Ja äkki ilmutab end meelevaldne vägevus:
ei olnud piire inimlikke, olid kõigest ilma —
nüüd näed, et valgus lõhastab kui tulinuga uhu,

et esmakordselt antakse kui nisa sulle suhu,
kust imed kui vastsündinu sa tunnet valusat.
Näed enda kõrval inimesi härdalt paluvat,
ja kõik on nagu mõistatus: mis teha, minna kuhu.
Maa väriseb su jalge all ning kõikjalt vastab kaja.

Ei ole kuski pääsu sul, ei anna varju maja:
kui väljas siingi seisad sa, kesk laotust pimedat,
ja valgub aju hämarusse teadvust tinedat,
mis on su elu vahel kahe olematu raja.
Kust oled tulnud, kuhu lähed, milleks hing su halab?

Ent ülalt vihma lakkamata nagu pangest valab;
see õudselt vastu aknaid, seinu, katust paginal.
Siis äkki välgunool käib läbi õhu raginal,
ja näed, et taamal inimeste eluhoone palab.
Õöd sünget käristab nutt laste, appihüüd ja kisa.

1926.

PÄIKESE TÕUS SÜGISEL

Nagu veretav ohvripann lõkkab ida:
männid põlevad, kuused täis valutulda,
aias vahtrad ja kased kui sulakuld,
ülal sinise suitsuna pilverida.

Lehist langenuist vaibana kirgas muld,
kahu pole veel, rohi vaid röske, jahe.
Aurus hõbeses valendab metsavahe,
kuhu siuglema heidetud jõgilint.

Kuski põõsastes siristab vilgas vint.
Kari kellade kõlinal välja rühib.
Äeleb lapsena mullikas, must kui tint,
karjatüdruke põllega huuli pühib.

Imetaoliselt hommik see maaga ühib:
kaunid küllusevärvid on säääl kui siin,
voolab kõikjale valguse kiirgav viin
läbi roosa ja kollaka pilvesiidi.

Tajun sügist kui nägusat nurganaist,
poisil' eluks kes rebinud nabaniidi.
Õhus tunda on imal ja kange haist
küpse mahlaka vilja ning karbamiidi.

1926.

KUUVALGE LAUL

Sidrunkollase täiskuu elutark kahvatu nägu
Stäna ülevalt vaatab kurvas iroonias mind.
Olen väsinud päevist, sügav on aastate vagu
otsaesisel, kuna kärsik veel südames ind.

Naera, kollase kuu
elutark kahvatu suu!

Tuuled sügisest hõngu puhuvad aknasse hiiest,
lehe kollase mõne leiangi põrandalt maast.
Suvi kadunud nagu humal on meelest mu viiest,
talve kaheksakuise algab taas palve ning paast.

Naerab kollase kuu
elutark kahvatu suu.

Veelgi jaanikuu öösi metsas ei õitsenud imar,
männi vaiguse tüve vastu vaid toetuda võin.
Mured kasvavad üha, kasvab ka tarkuse kimar:
kergemeelsena endas surnuks ma nooruse lõin.

Naerab kollase kuu
elutark kahvatu suu.

Kõlgub minevik õhus otsekui terata kõlu,
ette vaadates näha sünget ja sügavat laant.
Valge sügisöö väljas — hõbedat heietav võlu,
tühjas majas mu närib hiir nagu puusärgi kaant.

Naera, kollase kuu
elutark kahvatu suu! 1926.

NÄRVIKRIIS

1

Tuksub ja tiksus kõik otsatud ööd ta
puhu nii vaikselt ja puhu taas nii, et
kergitab rasket mu rindadelt riidet,
ja siis — siis äkitselt lakkab, ei tööta.

Diserdab ahastus otsale higi.

Öö on oktoobrikuus must nagu pigi:
pimedus aknasse tilgub kui tõrv.

Hääletust õudseimat kuuleb mu kõrv:
huugab mu veri ja huugab mu tuba,
ulub ja hullutseb metsa all tuul,
hulkuva koerana uksele kipub.
Rahu ei anna veel, puhkust ei luba
jampsiva mõistuse meeletu luul.

Kirvena väsimus pää kohal ripub.

Silme ees lendlevad liblikad ringis:
punased, kollased, rohekad segi.

Ah, kes see südame haigeks mul tegi?

Kellele elu mu valmistab kingi?

Tungivad, tuiskavad, mässivad aju:
kesta ei pää selle udude saju
luuravat, puurivat, muukivat ööd,
veri — toksiinide laastavat tööd.

Avaneb teadvuse kuristik sügav :
hajun ja vajun — ei siiski saa und,
keha ei tunne ma — siiski on valus.
Venib kui tõkat see õudne ja igav
hirmu ja lootuse kahetav tund.

Visklen ma vaglana kellegi jalus.

2

Oleks kas või olemattus,
ainult mitte, mitte seda :
kahe vahel vireleda,
kuhu ihu, hing su sattus,
raju-ilmast käinud teise
pahemasse reetvaid reise,
kuni teele tehtud rist.

Äga jätkab olemist
veres piinav, painav küsi :
kuhu paiskab porikuu
kera maise — kooljaluu ?
Tuliseid ta kogund süsi
ammu enda, minu pääle,
pöörnud selja teole hääle.

Hullumeelsus ajas käärrib :
verevalang, laastus, hävi.
Roojas iga ukسلävi,
inimen vaid kiskjat väärrib.

Südamel ei ole, vaimul
kuski kaitset vastu laimu-,
vägistuse-täägi, peos
mida hoiab viimne reo.
Meeletut veel viha uhkab
vennast venda, õesse õest :
määrdund näod all-ilma nõest,
igas ihus saatan puhkab.
Ah, on küllalt sellest tulvast:
sügissaju õudsest vulvast!

3

Ja siis jälle, ja siis jälle sedasama moodi :
tuksub, tiksus süda rinnus vaevaselt ja närvalt,
surnukirstuna näib kitsas tuba mu ja voodi,
unes kõigi laste silmad vaatavad nii kurvalt.

Unes kõik on inimesed abituimad loomad :
koolja lehka leviteleb ihu elfenbein.

Äga ilmsi meie vahel kust see vahesein ?

Päeval miks me oleme kui uskmatumad Toomad,
kellele ei korda lähè teiste õnn, ei häda ?
Kurt on iga hingeline, sõge ta, ei näe,
kuidas ilm on aluseni pehkinud ja mäda,
ja et väärab, ja et murrab tema tee ja väe
uppumine enda veres, meeletus ja hukk.

Endeliselt hõõgub taevast Päike — tuletukk.

Hirmus roim on teinud haigeks minu pää ja vere :
tunnen seda, mida teised taibata ei taha.

Kõigub Maa kui tormilisel merel laevakere,
ja meid kõiki, reisijaid ta, valland hullus: raha.

Mina olen haige sellest: pööritab ja kisub
sisikonda, südant, aju tülgestus ja põlg.

Lasub turjal teenimatu karistus ja võlg,
et mu iha inimest ja inimõnne isub.

Ah, kuis öö see pikka venib, ronib nagu tigu !

Mürgist auru hingab männik, võigas tuule its,
nagu ruiguks, rõhiks väljas tuhat musti sigu,

ja mu keha torgib üha terav kibuvits.

Aga äkki: olemattus, silmis pime — haud.

Otsaesiselle nagu suruks püssiraud.

1927.

MÖÖDAS

Nüüd ongi see möödas: kimäär ja uni,
ja sädeleb päike, ja rohetab mänd.

Ma ometi keetsin veel hommikuni:
ei löönud mind maha metselaja händ.

On Maakera kohal, ei ole hukkund:
niipalju kui tahes võib valada verd.
Ja sina, mu süda, sa parem tukkund:
su valvates Looja ei taltsuta merd.

Eks inimeslapsed seks sündind ilma,
et lahkuda jälle, kui saabunud tund.
Ja mõlemad kinni sa hoia silmad —
siis õnnis sa ise ja kodune kund.

Kes tahab, ei sellel siin toidust puudust:
on südame nõrkus vaid valu ja piin.
Võid kahelda sõbra ja naise truudust,
tea: kallid su närvid ja neis müeliin.

1927.

TALVINE HOMMIK

Kesk pilvepõldu punane kui magun
on täna päike, õietades maad.
Mu akna kohal seisab kaubavagun,
kust põrsa ruigamise käib kaskaad.

Suits telliskivist katusega majast
kääviipena mul riivab südame-ust.
Õös sadand lund: ei enam märki rajast,
kus palli pildus eile elu-lust.

Õhk karge, vaigune mu kopsu puhub,
kui käiku esimest teen ümber toa,
ja lendab tihaseid peaaegu suhu,
kui kuuse okstesse sean neile roa.

Lööb naabri õues vastu kändu kirves:
sääil lahutuseks mängib poisinott.
Nii roheline täna männivirves
ja lumi jalus nagu jahukott.

Siis kostab jaamast kriiskav rongi hõige,
ja tuules äkki tundub külma jääd.
On täna erilisel selles kõiges
mu lapse silmad sinised ja hääd.

1928.

MAASTIK MINU AKNAST

Harv männik vaikses tuules kiigub,
aid, piirav teed, on vana, hall.
Teel üksik regi laisalt liigub,
paar lapsi seisab väraval.

Kätt seades silme ette, pisem
loeb okstel tihaseid: üks, kaks,
kui linnupoeg ta väeti ise,
maast kõrgemalle — vaevalt vaks.

Suur mahajäetus muidu lumes,
hahk, hämar norus sirge määnd,
ja tilgub nukrust taeva jumest:
ükskõikne-külm on pilve ränd.

Ei tule keegi tuppa sesse:
vast taamalt teisest suvilast
kaks silma vaatab valgusesse:
nii kitsas toogi maja-kast.

Ja korda kümme päevas ronib
pikk rida mööda vaguneid:
kes küll ei teisest elust soni,
neid käies radu lumiseid!

1928.

METSMEHELIK

Ma 'i oska ju ammugi elada linnas,
kus kõik on nii kaalutud, lihvitud, peen,
krae pigistab kaela, ja kitsas on kinnas,
mis ette eal võtan, taas võõriti teen.

Mind avatleb laante ja lammide kumu :
loodasjade keskel mul kodune koht.
Mis kõneleb jõgi, ja pedak ja humur,
see inimesõnadest parem on loht.

Mu päevatee algab, kui vaevalt saab agu :
mind teretab katuseräästas ju rähn,
veab eilse ja tänase vahele vagu
toa aknasse ulatuv valgusetähn.

Mis olnud, ei kordu, kõik vastne ja nägus,
kas väljas on kevad, või suvi või talv :
oo, kuulda taas kaugusest kutsuvat kägu!
oo, avada looduse imede-salv !

Töö, askeldus, siiras ja südamlük õhin
kui sipelgapesasse lükkab mind, meest :
kui magnetit järelejätmata põhi
taas kisub tung elada enese eest.

On elu mu lihtne kui lapselik joonis :
kriips hommikust õhtusse — tõusev ja sirg.
Saand noppinud päikese punase mooni,
veab sāngi kui sülle mind puhkuse-kirg.

Nii lähevad aastad, ja mulle jääb rahu :
kas teate, mis ongi veel ülem kui see ?
Maailma kui kõdrasse hernes ma mahun,
kui seegi kord mädanen mullas ja vees.

1928.

VARESED

Näen igapäev ma vareseid mu akna taga aias,
kus vedelemas jätiseid, mis neile maiusroog:
nii uhkelt kõrgel keerlevad nad muidu kaares laias,
kui aga tühjaks pugu saab, neil taltub lennuhoog,
ja madalalle laskuvad nad, õuedelle, kus
taas näha miskit söödavat on — kas või sõnnikus.

Ja kerjustena tuhnivad need vabad kangelased,
on kelle päralt õhuriik kui kaugelt tahe viib,
poolvargsi õues hobuse ja pühkmekasti aset:
nokk lahti, valmis haarama, ja sorakili tiib,
nii ahnitseb üks teise eest ja riidleb kadedalt,
et varblane aidteibaski neid vaatleb kulmu alt.

Suurvaimud minu kodumaa, teid teie viisi pärast
pean varestega võrdlema — oo, palun vabandust!
Mis kõrget lendu lendate, mis au ja hiilgus, sära
te nime kõla ümbritseb ja maa te all — mis must!
Kui aga tühjaks pugu saab ja vaimu katsub nälg,
siis rikka mehe ukse ees kui kerjus — luulesälg.

1928.

KIRG

Kui torm,

kui torm, mis purustab ning laastab maid ja puid,
mu verd su vastu kirk ju nädalaid ja kuid,
et rahu ma ei saa ei päeval ega ööl,
et üha äpardub ja nurja läheb töö,
et kuivab liha luult ja rinda kaevab vaev, —
taas sekund haigutab kui sügavik, kui kaev,
kus upub kõik, kus upun ise ma,
kuid rahu iialgi ei saa, ei saa.

Abnorm,

abnorm maailma nägu, patune ja õel —
kes eraldab ses tontlikus grimassis tõe?
kes ütleb minule, kust tulevad mu teed?
Maapõuest sügavast kui uhkaks lätteveed,
mu elu kallastesse tulvab võõras kihk,
et hajub hõllandus ja hukkub hingeihk,
et käin kui röövel ringi, nuga peos,
ja minu järgi jäljed kuriteo.

On julm,

on julm mu kavatsus su vastu, neitsi noor:
mu mõtted ründavad kui kõrves killavoor,
kel sihiks palmimetsa varjatud oaas —
su ihu puutumata lilleline vaas.

Mu janu kõrvetuulena su poole käib,
pea hullumeelsuseni kasvab kirk, pea näib,
et midagi ei ole ilmas muud
kui ahvatav su veriverev suu,

Mu kulm,

mu kulm on sünge piksepilvena — kes teab,
see keda põrmu virutab ja keda neab?
Ma tulen vaikusest, kuid kangelase-märk
mu otsaesisel, ja suur mu ajajärk.
Kui tahaks keelda mind musttuhat sõjameest,
mu viha aganaina paiskab kõik nad eest,
ja selle juure, keda ihkab meel,
tee leian kas või hukkudeski veel.

1928.

UUEL AASTAL

Päev lõikab hahka videvikku karm kui teras :
klaaskildudena kõliseb ja kukub öö.
Kui jamps ja sonimine langeb aasta vöö
ja mürgiaurudena hajub õhku pera.

Lööb idas hõõguma kui sulakulla jõgi :
mäekünkad säravad, säält tõuseb päike uus.
Rähn räästas koputab kui oleks sõnum suus :
mu kitsast kambrist taandub pimeduse-nõgi.

Näen : tinatükid vedelevad kolde tuhas :
õnn — eilse päeva jääk ja pime ebausku.
Eks ole tühi ju kõik inimrõõm ja tusk —
ja veetlev ikka ilm, nii selge, värskel, puhas.

On valges härmatises metsa puude sajad
kui hõbelooridega kaunistatud feed,
ja kaugest kaarest saadik kõmisevad teed
kui astuks igavikku keegi üle aja.

1928.

RÄNDUR VILISTAB

(Majori — Sigulda 1928)

MEELEOLU MAJORIS

Kuis muutuvad küll meeled iga päev ja tund:
ei täna inimen sa ole see, mis eile,
ent ometi su kanda korra käidud teile
kui kadund õnnemaale tõukab mingi sund.

Teist korda Majorisse toob seesama mind,
veab sammu areldi, kui küsides, kas tohin,
ja kostab kõrvu mere raugematu kohin
kui miski lubadus, et ootel paisub rind.

Taas kaunis suves lõpnud täie aasta ring,
saand mure südames mu nagu vili valmis.
Teist korda ometi vast õnnistuseks salmis
sest jälletulemise tungist küpseb hing?

Kus kohal iganes on köitnud minu kätt
uut endast kujundama unistus ja elu,
saand sellest paberille skepsis, mõtiskelu —
siin tahaks, unustus et oleks hästijätt.

Maailm on õpetanud ammu tarkust suurt:
vee pääle kirjutab, kes usub inimesi,
ja naise armastus on sama voolav vesi —
ei kandev puu saa sesse kinnitada juurt.

Rand Majori -- mis võimukas see siiski iil,
mis kisub mindki sinu lõbutsevva karja?
Ma vaatlen kaua mere vahutavat harja,
ja on kui kellegi mind puutuks mantlisil.

Ei ole unustust, ei ole puhkust siin,
kus muutus igavene kestab ruumis, ajas.
Oo, õndsat rahunust, oo, naeru siira kaja!
Oo, elu, kihisevat nagu kange viin!

Ja äkki tunnen taas, et võlub see, mis just
on käes, mu südame ja meeled nagu ime.
Kui unes tuhat korda sosistan üht nime,
ja õhe edasi mind kannab leiu-lust.

UNISTELU

Õhtune laine kui sulajas vaha
tasasel paitusel võiab mu jalgu.
Lükkab kui armsama juustesalgu
tuulehõng päikeselt pilve maha.

Otsatu avar on fänane vesi,
kollakas vina kui taandaks veel kaugu.
Tahaksin sulgeda silmalaugu,
kuulata vaikust nii kahekesi.

Kuuleksin juttu vast armust ja ilust,
pillatust laiali liivasel rannal
õil, millal kuu nagu kuldne pannal
vilkunud varjavast pilvepilust.

Kuuleksin neitsi ja noormehe kirest,
taevani tõusevast puhkeval loidul,
nõnda et süütavad hommik-koidu
suudluseks ühtinud huultenirest.

Kuuldes sest kiinduks kui lõke su laida
suu minu, muutudes meelaks ja hellaks —
nii nagu muinasloos kujutellaks,
kannaksin kätel su lilleaida.

Kannaks, ent päike kui keeldumuspitser
surub end piiblina lahtisse taeva —
vaatlen siis pöörduvat kalalaeva
mõistmatuid ridu kui veeriks ketser.

Õhtune lainetus sulaja vaha
tasasel paitusel võiab mu jalgu.
Poetab kui armsama juustesalgu
tuulehõng tulles mu sülle maha.

ÜKSINDA ÖÖS

Meeletu kirega öö see mu üle
langes ja uimastas südant ning pääd.
Nüüd nagu viirukit lõhnavat, hääd
piserdub rannale aidade sülest.

Veri on raske ja magus kui humal,
meeltes ent täitumus, küllastus hell —
just nagu heliseks hõbedast kell
pilvede tagant, kus valitseb Jumal.

Dilved need mulle kui kevadekünnis
seemnele valminud vagudes nurm,
millele päikese punakas hurm
külvatud kujude uuestisünniks.

Külvaja rõõmu ja loomisekstaasi
maitsnud ju olen, ja ääretu kaug,
otsatu kõrgus ning kirendav laug
murdub mu hinge kui helkjasse vaasi.

Hõisata tahaks, et nii minu liha
kõigele kaunile kalduv on, et
otsekui igavest' ringlevat vett
ajab mind mõistmatu rändamis-iha.

RÄNDUR VILISTAB

Sooja vere loovutand on mulle elu isand,
kuuma kire vanemad mu küpsel lõikuskuul.
Sellepärast näljas, janus ööd ja päeva kisand
uute elamuste järgi minu himur suu.

Olen sündinud maailma õitseamise ajal:
õied ehtinud mu rada häääl ja kurakäel.
Palju laule kevadisel kaunil leelutajal:
kestab üha rõõmupidu niidul, metsas, mäel.

Meeletust, ja joovastust, ja hullumeelsust punast:
tahaks pillata mu elu tuulde nagu see,
kelle päralt maa ja taevas, küsimata, kunas
ise olen igaveseks osa maa ja vee.

Rändur vilistab, kui läheb välja kodutarest,
seljas kehvad kotiriided, käes vaid kott ja sau.
Päev on hele, päikseline, öö on must kui vares,
aga midagi ei ole raha, kuulsus, au.

Maha vajub manalasse elu igaühe,
pikendada ei saa keegi elu üürikest.
Päev, mis läinud rõõmudeta, see on lünk ja tühe:
ükski rõõm ei ole kestev, aga aitab sest.

Aitab sest, et teha kurbust, valu talutavaks,
kurbust, valu, mida küllalt isegi on siin.
Meeled kõige muutliku ja kauni taimelavaks,
rändur vilistab, kui kutsub teda maanteeliin.

NÄGEMUS UNETUSES

Reetlikus pimedas raugena käänleb
poolringis Lielupe paisunud madu,
Dubulti, Melluži tulede sadu
neelates tardunult vilgub ja väänleb
viirastus-õudsenä laotuse all,
täna mis üleni piimjas-hall.

Vaikus mu majja, mis jazz-band'i jõõras
hilise tunnini hullas ning kisas,
igatsust poetab ja rahutust lisab :
unetus jälle mu sõber ja võõras.
Kolm korda kirenud on juba kukk,
hõõgub mu pää nagu tuletukk.

Murduvad aknasse hääletud hõigud
tänavalt taandunud armastuskire,
päevase viha ja kiivuse täre
verise täägina ihhu mu lõigub.
Aidades saladuslikud on puud
otsekui varjaksid naervat suud.

Pimedus luuravalt kõikjale hiilib,
pilved on pondunud tiinuse-kiimast
hiiglase nisad, mis täidetud piimast.
Kell nagu tunnimees hääletult viilib ;

ootuse ärevus kehas kui vähk:
kas ju ei kostnudki ukse kähk?

Äga ei tule, ei sule veel uni
laugusid, aknalt mind voodi ei lase.
Valgena laibana viirastub ase:
milliseid kuritöid tehtud siin, kuni
astusin sisse ja vabastin su,
enese ihus kes õnnetu!

Vabastin sinu ja ise jäin vangi,
elama kõike, mis tundnud see tuba:
õnne, ja valu, ja keeldumust, luba,
nägusid peeglis ja mustavee-pange —
eilne ju kõikjale imbub kui katk,
kasvab päev teisest kui liikmejatk.

Võõrast sest minuski midagi käärib:
nurgas need ahastusilmesed silmad,
neitsilik-karsked ja keeldumus-külmad,
nägu, mis õrnust ja usaldust väärrib —
kuidas on moondunud, määrdunud see,
otsekui muda sees pärlikee!

Meeleheit inimlik, palve ja küsi
tulvab mu üle kui merine laine,
haarab mind kättesse unenäo-naine,
muljub öö minestusmust nagu süsi,
taarun, ja vajun, ja hajun, ning siis
tõstab mind põrandalt linnuviis.

ELADA TAHAN

U netult armastan viibida rannas,
kuulata lainete lailavat müha.
Päike on kaugele läinud, ja püha
rahu kui preester mind käte pääl kannab.

Altaritekina ääretu taevas
kollast ja purpurit riputab rikast,
millesse tähtkuju teemandi-tikand
joonistab imelist looma ja laeva.

Igavest allikat aiman mu ligi,
pesevat ära mu verest kõik paha.
Vaikne ja õnnistav: elada tahan!
lõhnava rätina pühib mu higi.

Armas, kes armastad mind ja mu elu,
lõpmatut õrnust su vastu ma tunnen,
tasasel sosinal hüüan su unne:
tahaksin võtta sind sülle kui lelu.

Kannaksin ära su merede taha,
eemale vaenlaste kiusust ja kärast,
kaugele sõpruse petlikust särast —
maailma äärele paneksin maha.

Tuuled mu ümber on vihisend valjud:
kannatus teinud mu südame soojaks.
Nüüd mina tunnen, et olen kui looja,
kes see on elustand mulla ja kalju.

Südamevaludest teeksin sull' vaiba,
õrna ja hella kui lindude sulist.
Kasvaks su hing minu verest ja tulest,
põletaks möödunud päevade laiba.

Otsatu armastus kõigutab mäge —
näe, kuidas meri end liivale litsub!
Ävardub rindu mu ahistand kitsus,
voolab mu soontesse võluvaf väge.

Igavest allikat aiman mu ligi,
pesevat ära mu verest kõik paha.
Vaikne ja õnnistav: elada tahan!
pühib mu otsa eest ahastushigi.

Unetult armastan viibida rannas,
kuulata lainete lailavat müha,
Päike on kaugele läinud, ja püha
rahu kui preester mind templisse kannab.

ÖIST PUNASEIST

Öist punaseist kui tuleleek, mil päike läinud ära,
öist meeletuist kui tuulispask, mil vaikind linna.
kära,

öist kõigist neist, mis nagu viin on voolanud mu soonis,
jäab meele hardus jumalik, klaasselge sügav joonis,
jäab meele ainus ammutav ja kõike haarav sõõm:
maailm ta valu, murega on rõõm, on kaunis rõõm.

Mu ihus veri lainetab kui küpse kuldne nisu,
ja imeline rännu-lust mind paigast teise kisub.
Ei eales keelduda ma või, uut otsib minu iha:
suu karikalle sirutan, käe ümber kauni piha.
Nii määranud on Jumal suur, tend täna selle eest:
puu sündinud on teisest puust ja vesi saanud veest.

Miks laimate, miks sõimate, miks kiusate mind taga:
kes oma teed käib taeva all, kes enda aardeist jagab,
see Looja meelepärast on, see ise ka on looja.
Patt lunastada tuleb kord, ja vili valmib roojast,
tamm tormides saab tugevaks ja kannatustes mees —
mu elu kaunim armastus, see seisab veelgi ees.

Öist tumedaist kui põhjaöö, mil suvi mööda läinud,
öist sügavaist kui kaevandus, mil silmad võitlust näinud,
öist kõigist neist, mis nagu surm mu verre mürki valand,
mu lüüra ükskord helistab, ja pidutseb ja halab.
See armastuse ülemlaul, see kõigist kaunim laul:
Jehoova, kes mind oled loond, ma kiidan sinu au.

PILVINE MERI

V algepäised lained paitusena randa vahutavad:
hämaruses meri tänane on sametpehme, soe.
Eha puripaadid läänes pilvelõhet lahutavad:
tõmbab keegi nägematu siniselle kuldse koe.

Taamal metsade ja majade kontuurid tumenevad:
varjavaks ja salapäraseks saab nendes iga joon.
Sosinaks ja uneluseks inimhääled sumenevad:
surutud sordiini alla tänavate tempo, toon.

Vaata, loodes kolla-rohelised lätted nõrisevad,
pimedamaks üha saavad pilve rünkalised mäed.
Jaaniussidena ülal mõned tähed värisevad,
põõsaste ja puude vahelt sirguvad kui pehmed käed.

Öö see muutub nagu kihisevaks astjaks mahutumaks:
meelitav on paviljoni tule värviline vöö.
Ja mu süda, see saab jälle imeliselt rahutumaks:
tahaks elada ja armastada sellel kaunil ööl.

MERD RAHUTUT VAADELDES

Merd tänast rahutut ma vaatlen õhtueelset,
kuis laine vahutades lainet taga a'ab.
Ja jälle rahutuks mu oma süda saab,
ja imbub soontesse kui viina raskemeelset.

Ei ole vabadust ses kestvas voogamises :
merd mõõtmatuski piitsutab kui mingi sund.
Kui sõdurid, kes näevad kodukaldast und,
nii lained tungisklevad eha hõõgamises.

Nad päevast päeva kohisedes kihutavad,
üksteise võidu üha ründavad — misjaoks?
Et jõudes liivikulle igaüks neist kaoks,
seks iseendid pilluvad ja pihutavad.

Ja samuti kui lained rahvad sibelevad,
teed sama tuttavat käib kihi järgi kiht.
Maa poole kisub maiste askelduste siht,
kui tähed eemal ideaalid kibelevad.

Ja peksab inimene teist nii vihostudes,
ja sõtta riigi vastu tõuseb üles riik.
Lõpp selles heitlemises ometi on viik,
läeb tühja ülevaimgi aade lihastudes.

On rändurit, mind, tuuled, iilid virutanud
kolmkümmendseitse aastat paigast teise ju:
nii ala veedelnud mind kaugus otsatu,
kätt millelegi olen vastu sirutanud.

Taas ikka tagasi ma tulnud enesesse:
ei minna kuhugi saa oma ihu mant,
Mõõn järgneb tõusule, ja öö on päeva pant,
ja üksi igatsus jääb valus südamesse.

Oo, inimhulkade ja mere ründamine,
on veetlev siiski sinu rütmiline hoog,
ja langeb sellesse kui kurblik-ilus voog
mu oma vere üürikene rändamine.

SIGULDA ÕHTUD I

Päev läbi kõnniskelnud olen mäel ja metsas,
ning kandnud rõõmu kaasas minu kätesang
nüüd sellest hing on täidetud kui tulvil pang,
et tundub südamelgi rinnakambris kitsas.

Ning jälle väljadelle ruttan kergel sammul:
kui kaunid, Sigulda, sel tunnil sinu maad!
On unne vajunud kõik haljad teed ja ra'ad —
ma üksi joobumuses paigast teise tammun.

Soe, pehme hämarus kui juuksesalku silub
mõnd habrast pilvetorti taeval siledaks,
ja taamal suvilas lööb aken heledaks
kui vaataks vaikusesse nägu noor ja ilus.

Ma vaimus tervituse õhtuõhku hüüan:
ei üksi taluda ju suuda seda hääd.
Kuis tahaks paitada nüüd, armas, sinu pääd
ja kirest rasked käed su kaela ümber lüüa!

SIGULDA ÕHTUD II

Kui tšello poognad loodes pikad pilveribad
õrn-roosa eha keelil tasa liiguvad.
Õöd suvist piiskadena Gauja vette tibab
ja lained vaevalt vastu kallast kiiguvad.
On tume raugus täitnud maa ja õhu: hell
ja anduv loodus imeliselt tunnil sel.

Näe, kauni unenäona väljad, mäed ja metsad
siidpehme sinisega sillaks kattuvad:
seob ühte hämarus kõik kauged ilmaotsad,
et meie meeledki kui uttu mattuvad.
Saab algusest ja lõpust kummaline kaos:
me olnud lastena ta eest vaid päeva paos.

Ma vaatan alla kõrgelt hiigelpuude vahelt:
all äkki kuristikuks jooned sirguvad,
ent põhjas veetlevana lookleb Gauja ahel,
ja hinges aimused õud-õndsad virguvad:
oo, elu ahvatav ja traagiline joom,
nii sinnu värisedes kipub inimloom!

Kui tšello poognad loodes pikad pilveribad
nüüd purpurise eha keelil tõmblevad.
Puult, põõsailt kõikjal lõhnade narkoosi tibab,
jões hõbeuduses kui neitsid kümblevad.
On, ennast unustada kaunis kirehoos
ses üürikeses öös, kus sünd ja surm on koos!

SIGULDA ÕHTUD III

Taas päike loojunud, ja läänes eha punab:
näe, verre kastetud sääl valkja pilve äär.
Kui kulda kududes aeg lennand süstikuna —
täis saanud täna siinse olemise määär.

Siin ringi kõnniskelnud olen päeva mõne,
maid järjest kaunimaid on avastand mu silm:
jääb meele sügavalle kolme lossi kõne
sest suvest — mäGINE ja metsane maailm.

Näe, vastu edelat kui hiigeltrepistiku
päälmisel astmel seisab Krimulda koloss,
ja loodes Gauja oru kauni kõveriku
mu silmadelle asendab Turaida loss.

Koos Siguldaga neist saand kolmik imeline,
ja nende vahele kui võlutuks ma jäänd:
siit võrsund muinasjutt Mai-Roosi-nimeline,
siit saagaks kujuneb mu oma elu käänd.

Kui munga mantel vajub hämarus mu üle,
tuul Gauja laineilt kannab karsket jahedust.
Täis rahu igavest mu ümber metsa süle,
ja minnes mäest kui templisse ma avan ust.

All sügavas käib vastu parve vete vulin
ja kostab inimhäääl kui teisest a'ast, nii uus.
Suur täidab meeli õnn, et neile maile tulin,
ja kerge jällegi on rännu-viis mu suus.

RÄNDAJA LAUL

O n hää, et sõber sõbra man
ja armas armsa süles,
sest üürikene elu on,
ei mulla alt saa üles.
Kuid tõuseb mäkke orust tee,
ja tuhandeid viib üle vee
ja uusi randu avab.
Oo, õnnis päeva kava:
ma vilistan, ma vilistan!

Ei ole sõprust igavest,
ja naise arm on tuulest:
saad viletsusi maitsta sest
kord ahvatelnud huulest.
On sõbra kui ka naise meel
nii muutlik nagu virve veel,
kui veerma pandud ketas.
Jäab üksi mullamätas,
kus puhkad valu südamest.

Ma tunnen mõnda kuulsat meest
ja mõnda teist, kes rikas.
Kas said nad selle hinna eest
ea õnneliku pika?

Ei ole rikkal silmis und
ja kuulsal kannul kupja sund:
hirm mõlemaid neid ajab.
Ma miskit muud ei vaja
kui lossi õhust, maast ja veest.

Miks muret tühja muretan —
ka suurim valu läheb!
Miks oma liha suretan,
kui päevi niigi vähe!
On kaunis maailm, lai ja uus,
ja veetlev ikka maantee kruus.
Kas kodukurus, metsas
kord leian viimse otsa —
ma vilistan, ma vilistan.

VAADE KRIMULDA VAREMEILT

Nii kaugetele kui võtab silm vaid mäed ja jälle mäed,
lehtpuude lopsakate haljusega kaetud tipud,
ja ülal pilved voorivad kui hiigla sõjaväed :
näe hobulakad lehvivad ja lipendavad lipud.

Äll sügavas teeb käärde kummalisi Gauja vool
sangleppade, ja kuuskede, ja remmelgate vahel.
Turaida, Sigulda — üks ühel, teine teisel pool
kui vahipostid valvavad jõe jooksu kaarel kahel.

On vägev mägimetsade joon, ulatus ja värv:
kui hiiglased üksteise kõrval pärnad, tammed, kased,
ja vahtrad, jalakad ja saared — närvi küljes närvi,
et tunnend kõikjal hingamist sa Looja-kangelase.

Ja voolab mägedelle nagu helisev akord
alt oru pisut kirendav ja kontrasteeriv hali.
Siit kõrgelt vaadeldes ma näen kui esimene kord,
kuis kauniks kokkukõlaks loodus värvitoone valib.

On üle kõige heidetud kui pehme siniloor,
et veetlevaks ja salapäraseks saab pisim nähe.
Ning taandub taeval kaugemalle pilve killavoor,
tuul kuldset päikest raputab ja õisi puudelt pähe.

SÕPRADELLE JA VAENLASTELE

Ei ole suutnud suruda veel surmavoodi maha mind
ei neerupõletik, ei sooltepõletik, ei maokatarr;
on korda kolm ju saanud raskest tiisikusest terveks rind,
ja möödunud haigus südame ja neurasteeniagi narr;
on põetud mitmei angiin, ja närvipõletik ja gripp
ning tihti leitud töös ja askelduses arstimise tüpp.

Miks tahate siis, sõbrad, vaenlased ja ristirahvas muu,
mind saata mulla alla oma kurja keelega — oo, taas
see samuti on võimatu kui kuivatada haljas puu,
mis tuhandete juurtega on kinni eluandvas maas.
Mu esiisadelle tühjendatud viletsuste sarv,
ja siiski seitsekümmend olnud nende ajastate arv.

Näe, kasvab pedak vastupidavaks ja sitkeks rabasoos,
ehk päikesesse kõrgele ei tõuse küll ta ladva kroon.
On hädadega võidelda mu eluaja ainus loos,
kuid paisub järjest kõvemaks seitsamast käsivarie soon.
Õõ unetuses pää mu valus, nagu mürginõelu täis —
mis sest, kui aga Looja vaim tast seemendades läbi käis.

Ei teie oma kurja keelega mind maha murda saa:
mu hing on liiga visa seks, et tapaks teda keelepeks.
Ei pöördu oma teelt te sapise suuvärgi pärast Maa —

te laisa keha ennem esimene tuul teeb tükkideks.
Eks kõlblisele hõlbuelule lõpp ole tüdimus
niisama nagu leigest lombiveest saab muda mugistus.

On ülim voorus inimese püha kirk ja siiras meel:
näe, looduses kui kaunivärviline kevad sünnib sest.
Ma endateostuse jõupingutuste lühikesel teel
üht tunnen kahest: armastan või vihkan kõigest
südamest.

Kuid teile, minu sõbrad, vaenlased ja ristirahvas muu,
las hullukoerakuul öö pika läbi hundab penisuu!

Sisukord:

	Lhk.
Unede uni	5—26
Januste huultega	27—50
Põgenemine	29
Rahutus	32
Õhtu Riias	33
Kohtamine	34
Rannal	36
Liivas lamades	38
Videviku meeolelu	40
Klinklau kohvikus	41
Lahkumine Majorist	45
Sigulda varemeil	47
Õö salalik	49
Koduses maastikus	51—70
Traagiline õö	53
Päikese tõus sügisel	55
Kuuvalge laul	56
Närvikriis	57
Möödas	61
Talvine hommik	62

	Lhk.
Maastik minu aknast	63
Metsmehelik	64
Varesed	66
Kirg	67
Uuel aastal	69
Rändur vilistab	71—94
Meeleolu Majoris	73
Unistelu	75
Üksinda öös	77
Rändur vilistab	78
Nägemus unetuses	79
Elada tahan	81
Öist punaseist	83
Pilvine meri	84
Merd rahutut vaadeldes	85
Sigulda õhtud I	87
" " II	88
" " III	89
Rändaja laul	90
Vaade Krimulda varemeilt	92
Sõpradelle ja vaenlastele	93
K a a n e i l u s t i s J a a n V a h t r a l t .	

Hind Kr. 2.50